

OLIMPIADA DE LIMBĂ, COMUNICARE ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ**Etapa locală, 17 februarie 2012****Clasa a XI-a****Toate subiectele sunt obligatorii.****Timpul de lucru: 2 ore****Se acordă 10 puncte din oficiu****Citește cu atenție următoarele texte:**

A. „Într-acéia vrême înțelegându sultan Suleiman împăratul turcescu de atâta amestecături ce să fac în Țara Moldovei și să scoală unii spre alții, nu suferi, ci déde domniia iarăși lui Alixandru vodă Lăpușneanul. Iară Ștefan vodă, dacă omorî pre Dispot vodă la Suceava și bātu pre Mircea vodă la Milcov, să întoarse la Iași și gătind ca să trimiță boieri și oameni de țară la împăratul, să-i ceia steag, veniră-i olăcarii de-i déde de domniie véste, cum este dată lui Alixandru vodă și el au venit la Brăilă și să gătéște ca să intre în țară. Înțelegându dé aceasta, Ștefan Tomșa vodă să sfătui cu boierii săi ce vor face și aflară ca să trimiță să margă la Alixandru vodă oameni jurați de la țară, să-i spuie că țara nu-l va, nici-l iubescu și de acolo să treacă la împărăție și până nu le va veni răspunsul, să nu-l lase pe Alixandru vodă ca să intre în țară.

Deaca au mersu solii Tomșii și i-au spus, zic să le fie zis Alixandru vodă: „De nu mă vor, eu îi voiu pre ei și de nu mă iubescu, eu îi iubescu pre dânșii și tot voiu mérge, ori cu voie, ori fără voie”. Décii pre soli i-au oprit și au trimis hochimurile împăratului la tătari, de au acopierit țara ca un roi, prădându și arzându. De altă parte el au intrat cu turcii și cu oastea ce au avut lângă sine. Văzându Tomșa vodă că împotriva acei puteri nu va putea sta, cu sfétnicii săi, cu Moțoc vornicul și Véveriță postélnicul și cu Spanciog spătar, au trecut în Țara Leșască și s-au așezat la Liov, după ce au domnitu 5 săptămâni. »

(Grigore Ureche - *Letopisețul Țării Moldovei - A doa domnie a lui Alixandru vodă Lăpușneanul, carile apoi au tăiat 47 de boieri, 7072 /1564*)

B. „Iacov Eraclid, poreclit Despotul, perise ucis de buzduganul lui Ștefan Tomșa, care acum cârmuia țara, dar Alexandru Lăpușneanul, după înfrângerea sa în două rânduri, de oștile Despotului, fugind la Constantinopol, izbutise a lua oști turcești și se înturna acum să izgonească pre răpitorul Tomșa și să-și ia scaunul, pre care nu l-ar fi perdut, de n-ar fi fost vândut de boieri. Intrase în Moldavia, întovărășit de șapte mii spahii și de vreo trei mii oaste de strânsură. Însă pe lângă aceste, avea porunci împărătești cătră hanul tatarilor Nogai, ca să-i deie oricât ajutor de oaste va cere. (...)

Curând intrară sub cortul unde el ședea încungiurat de boierii și căpitanii săi, patru boieri, din care doi mai bătrâni, iar doi juni. Aceștii erau vornicul Moțoc, postelnicul Veveriță, spătarul Spancioc și Stroici. Apropiindu-se de Alexandru-vodă, se închinară până la pământ, fără a-i săruta poala după obicei.

— Bine-ați venit, boieri! zise acesta silindu-se a zâmbi.

— Să fii m.ta sănătos, răspunseră boierii.

— Am auzit, urmă Alexandru, de bântuirile țării și am venit s-o mântui; știu că țara m-așteaptă cu bucurie.

— Să nu bănuiești, măria-ta, zise Moțoc, țara este liniștită și poate că măria-ta ai auzit lucrurile precum nu sunt; căci așa este obiceiul norodului nostru, să facă din țânțar armăsar. Pentru aceea obștia ne-au trimis pre noi să-ți spunem că norodul nu te vrea, nici te iubește și m.ta să te întorci înapoi ca...

— Dacă voi nu mă vreți, eu vă vreau, răspuse Lăpușneanul, a căruia ochi scântieră ca un fulger, și dacă voi nu mă iubiți, eu vă iubesc pre voi și voi merge ori cu voia, ori fără voia voastră. Să măntorc? Mai degrabă-și va întoarce Dunărea cursul îndărăpt. A! Nu mă vrea țara? Nu mă vreți voi, cum înțeleg?”

(C. Negruzzi - *Alexandru Lăpușneanul*)

I. Înțelegerea textului (20 de puncte)

1. Selectează din ambele texte câte două tipuri diferite de arhaisme și explică rolul, respectiv motivația folosirii lor.
2. Identifică în fiecare fragment o figură de stil și comentează efectul folosirii ei, raportat la intenția artistică a autorilor.

II. Scriere despre textul literar (35 de puncte)

Într-o compunere de 30-40 de rânduri, evidențiază, într-o manieră comparativă, particularitățile textului narativ, folosind exemple din ambele texte. Poți avea în vedere ilustrarea unora din următoarele aspecte: prezența instanțelor comunicării literare, mesajul autorului, particularități de structură și de compoziție specifice tipului de text (narativ-literar sau de graniță), mijloacele artistice folosite voluntar sau involuntar, exprimarea unei opinii argumentate despre semnificația textelor.

III. Scriere imaginativă (35 de puncte)

Pornind de la mesajul celor două texte, redactează un eseu liber de cel puțin 30 de rânduri despre felul în care consideri că literatura ar trebui să valorifice realitatea istorică (trecută sau contemporană autorului), astfel încât să ajute la formarea unei conștiințe naționale.

Pentru a obține punctajul maxim, vei avea în vedere următoarele repere: structura eseului argumentativ; propunerea unui titlu sugestiv; respectarea relației dintre titlu și conținutul compunerii; utilizarea unui limbaj expresiv, original, pentru susținerea unui punct de vedere pornind de la temă; valorificarea experienței tale culturale.

Redactare (pentru ambele compuneri – II și III) - 20 de puncte

Pentru **redactarea** întregii lucrări vei primi **20 de puncte** (organizarea ideilor în scris – 4 puncte; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 4 puncte; ortografia – 3 puncte; punctuația – 3 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct, încadrarea în limita maximă de caractere indicată – 2 puncte).